

KÆRUSTOVNURIN

Skuld kann legggjast um og gerast lættari at gjalda

Men skal tað henda, so skal tað fyrri skuldarumskipanarnevndina

Árni Gregersen

Talan er um almenna skuld, sum kann umskipast og gerast lættari at gjalda.

Ein nevnd er, sum tekur sær av hesum spurningum og í 2015 viðgjørði hon 28 mál.

Av teimum 28 málunum vóru níggju eftirgívnar, trý fingur gjaldsskáa og í einum førri var rentutílskrivingin steðgað.

Tilsamans vóru á leið 10 milljónir eftirgívnar. Størsti parturin var MVG-skuld, sum tilsamans í 2015 var slakar seks milljónir krónur,

rentuskuld var slakar fyra milljónir krónur og slakar 800.000 krónur vóru í lands-skatti.

Nevndin sigur, at tá ið talið fyrri MVG er so stórt, sum er eftirgívið, so hongur hetta saman við, at talan í flestu førum er um rentutílskrivingar í sambandi við MVG-skuldina.

Rentutílskrivingin kann vera sera ógvuslig. Í einum máli í fjør, var gamla MVG-skuldin 247.000 krónur, men tilskrivaða rentan var 3,2 milljónir krónur.

Skuldarumskipanarnevndin heldur, at viðgerð-

artíðin fyrri mál av hesum slag, nú er hóskandi – góðar fimm mánaðir. Áður hevur viðgerðartíðin verið einar triggjar mánaðir longri.

Í ávísu førum er tað soleiðis, at tá ið mál skulu viðgerast, so skulu tey eisini viðgerast í kommunum. Nevndin er nøgd við, at viðgerðartíðin hjá komm-ununum eisini er vorðin styttri enn hon var.

Jógvan Páll Lassen, lógar-kønur, er formaður í nevndini, Jógvan Emil Nielsen, roknskaparkønur og Nella Festirstein, fyrisingarkøn, sita eisini í nevndini.

Jógvan Páll Lassen

Kærurnar vaksa til psykiatrisku kærunevndina

Talið av kærnum er munandi vaksið í fjør í mun til árinum frammanundan

Árni Gregersen

Tað ber til, um ein verður innlagdur á psykiatrisku deild, at kæra til psykiatrisku kærunevndina, um ein verður útsettur fyrri tvingisli.

15 fólk kærdu fyrri slíka viðgerð í 2015. Hetta er meira enn dupult so nógv, sum árið frammanundan og munandi meira enn í 2013, tá bert triggjar kærur komu inn.

Ein kæra kann fevna um fleiri tvingisilinntriv og í fjør var talan um 20 inntriv.

Fýra kærur komu um tvingisilinnleggingar og 10 kærur komu um, at sjúklingar hava verið afturhild-nir við tvingisli.

Tað er tó vert at leggja til merkis, at ongin kæra er komin um, at sjúklingar hava verið fastspentir.

Bæði í 2014 og 2013 komu kærur um júst hetta, men altso ikki í 2015.

Kærunevndin visir á, at fleiri av kærnum í ár vóru avvístar. Grundgevingin fyrri tær flestu burturvísingarnar vóru, at kærurnar vóru uttan fyrri heimildina hjá nevndini at viðgera.

Psykiatriski depilin á Landssjúkrahúsinum hevur upplýst fyrri nevndini, at í 2015 vóru 55 tvingisilinntriv. Hetta er minni enn í 2014, tá ið talan var um 67 inntriv, meðan inntrivini í 2013 vóru 54.

Í kærunevndini sita Nella Festirstein, lögfrøðingur og forkvinna í nevndini, Elsubeth M. Fossadal, lækni og Sámál Lindenskov, sálarsjúkkrarøktari.

Kærustovnurin er mentur – og avgreiðslutíðin stytt

Føroya Kærustovnur tekur sær av skrivstovuhalðinum hjá átta kærunevndum og hjá høvuðsbarnaverndini

Árni Gregersen

Føroyaa Kærustovnur heldur til Undir Hornabakka í Havn.

Stovnurin er umsitingin hjá átta kærustovnum umframt hjá høvuðsbarnaverndini.

Í Føroyum er tað soleiðis, eins og í grannalondunum, at tað á fleiri økjum ber til at kæra, heldur ein sum borgari at ein ikki hevur fingið eina rættvísa viðferð frá almennu myndugleikunum.

Hetta er gjørt, so tað ikki í hvørjum einstøkum førri er neyðugt at fara gjøgnum rættarskipanina, men at ein heldur kann royna avgerðir, sum eru tiknar, hjá einari kærunevnd.

Føroya Kærustovnur tek-

ur sær av umsitingini hjá átta kærunevndum. Talan er um kærunevndina í almann- og heilsumálum, skatta- og avgjaldskærunevndina, kærunevndina hjá Studna, kærunevndina í lendismálum, vinnukærunevndina, psykiatrisku sjúklingakærunevndina, skuldarumskipanarnevndina og fjølmiðlanevndina.

Harumframt er stovnurin eisini umsiting fyrri høvuðsbarnaverndina.

Stytt avgerðartíð

Stjórin á Føroya Kærustovni,

Anja Hovgaard, sigur, at tað er krevjandi at vísa atlit til rættartrygd og samstundis tryggja at avgerðartíðin ikki gerst ov long, tá ið samstundis verður hugt at hvussu nógv mál fara gjøgnum umsitingina.

Í 2015 komu 470 nýggj mál inn til stovnin. Árið frammanundan – 2014 – var talið á nýggjum málum 217.

Arbeidsbyrðan øktist, tá ið stovnurin eisini fekk álagt at vera umsiting fyrri høvuðsbarnaverndarnevndina.

Átta fulltíðarstørv eru á stovninum, sum hevur eina

figgjarætlan uppá 6,8 milljónir krónur.

Talan er um nýggju nevndir, sum eisini skulu hava samsýningar, og tann peningurin er eisini íroknaður ífiggjarætlanina.

Fýra-fimm lögfrøðingar arbeiða fyrri Føroya Kærustovni og hini eru skrivstovufólk.

Tað er eitt sindur ymiskt, hvørjar uppgávur stovnurin hevur í mun til einstøku nevndirnar, men fyrri fleiri av nevndunum skal stovnurin taka ímóti og fyrirreka málini til nevndarviðgerðina.

Í øðrum førum gera nevndirnar tað sjálvar og tá virkar Kærustovnurin meira sum skrivstova fyrri nevndina.